

Az ágazati alapvizsga a szakképzés új rendszerében

Ágazati alapvizsga
vizsgaelnökök felkészítő
képzése

MKIK 2022.

Hogyan viszonyuljunk az előadáshoz?

**ALAPVETŐEN MEGVÁLTOZOTT
JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET**

**ALAPVETŐEN
MEGVÁLTOZOTT
VIZSGÁZTATÓI SZEREP- ÉS
FELADATKÖR**

A SZAKKÉPZÉS ÚJ JOGSZABÁLYI HÁTTERE

2. szintű jogszabályi szabályozás

- Keretszabályok:

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.)

- Részletes szabályok:

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.)

NINCS (NINCS önálló OKJ rendelet,
NINCS jogszabályban kiadott SZAKMAI ÉS
VIZSGAKÖVETELMÉNY)

Az új rendszer finomhangolása 2021-ben

Az Szkt. módosítása:

2021. évi LXXXIII. törvény

[MK 2021/119. 2021. június 25.]

2021. évi CXLVII. törvény

[MK 2021/235. 2021. december 21.]

Az Szkr. módosítása:

[95/2021. (II. 27.) Korm. rendelet MK 2021/31]

380/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet MK 2021/123.

800/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet MK 2021/243.

ÚJ INTÉZMÉNYI STRUKTÚRA

Szakképző intézmények:

- **Szakképző iskola**

- 3 éves képzési idő (közismeret nélkül 2 éves),
- alapfokú iskolai végzettségre épülő **szakmák** oktatása.

- **Technikum**

- 5 éves képzési idő (érettségivel 2 éves),
- érettségire épülő **szakmák** oktatása,
- nem „4+1-es” képzés,
- érettségi + „technikus” oklevél az 5. év végén.

(A szakgimnázium és a szakiskola nem szakképző intézmény)

ÚJ KÉPZÉSI STRUKTÚRA

Szakmai oktatás = szakképző intézményben folyó szakképzés

2 szakaszból épül fel:

Ágazati alapoktatás

- magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait,
- **szakképző intézményben** kell megszervezni,
- **ágazati alapvizsgával** zárul.

Szakirányú oktatás

- a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátíttatása gyakorlatban történő alkalmazásra, a szakmai vizsgára felkészítés,
- **szakképző intézményben** vagy szakképzési munkaszerződéssel a **duális képzőhelyen** szervezhető.

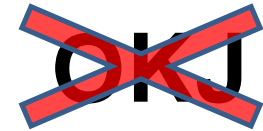
AZ ÁGAZATI ALAPOKTATÁS

Megszervezése:

- **Szakképző iskola**
 - ***kilencedik*** évfolyamán
- **Technikum**
 - ***kilencedik és tizedik*** évfolyamán
- **Mindkét intézménytípus esetén egységesen**
 - kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben (=közismeret nélkül) a szakmai oktatás ***első félévében***

ÚJ KÉPESÍTÉSI STRUKTÚRA

✓ SZAKMAJEGYZÉK

- kizárólag a szakképző intézményekben oktatható szakmákat tartalmazza,
- 179 db szakma, szakmairányokkal 279 kimenet,
- azonosítószám, MKKR szint, DIGKOMP szint,
azonosítószám: MKKR szint (5), *képzési terület (0724)*, ágazati besorolás (01), szakmasorszám (01)
(5 0724 01 01 Bányaiipari technikus)
- képzési idő megjelölésével, ágazatonként csoportosítva,
- 25 ágazat ebből 19 „tartozik a kamarához”,
- a 19 ágazatban **15 féle közös ágazati alapoktatás** (a szakmajegyzékben ez nem látható)

ÚJ KÉPZÉSI DOKUMENTUMRENDSZER I. (szakmákhoz)

Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK)

~~SZVK~~

- szakképzésben **kötelezően alkalmazandó**,
- az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosítja,
- normatív rendelkezést nem tartalmazhat,
- a szakképzésért felelős miniszter **elektronikus aláírásával hivatalos kiadványként teszi közzé időbélyegzővel**,
- a KKK-kban a közzététel időpontját és az alkalmazás kezdő dátumát fel kell tüntetni,
- **honlapról nem távolíthatók el**, archiválásukra a digitális archiválás szabályait kell alkalmazni.

ÚJ KÉPZÉSI DOKUMENTUMRENDSZER II.

(szakmákhoz)

Programtantervek (PTT)

~~Kerettantervek~~

- a szakképzésért felelős miniszter dolgozza és adja ki a KKK „szabályok” szerint,
- tartalmazza a tananyagegységeket, azok célját, tartalmát, terjedelmét, a javasolt időkereteket és évfolyamonként ajánlott megoszlásukat,
- biztosítani kell, hogy ***azonos ágazati alapozó ismeretek*** kerüljenek oktatásra,
- alkalmazása csak ajánlott, de az előírt **összes óraszám betartása kötelező**,
- a **tantárgystruktúra és az óraszámok tantárgyak közötti elosztása már az intézmény döntése.**

IKK.HU

A képzési és kimeneti követelmények felépítése, tartalma

Új szemlélet: Tanulási eredmény alapú megközelítés (a tanuló mit tud, mit ért és önállóan mire képes, miután lezárt egy tanulási folyamatot)

- munkaterület, tevékenységek,
- szakmai oktatás feltételrendszere,
- kimeneti követelmények (szakmairányonként) (mit kell tudnia, mit kell megcsinálnia, milyen hozzáállással),
- **ágazati alapvizsga követelmények** [írásbeli, gyakorlati vizsgatevékenységek, időtartamaik, súlyarányaik, értékelési szempontok (%), betölthető munkakör (esetleges)],
- szakmai vizsga követelmények,
- részszakma követelmények.

Az ágazati alapvizsga 1.

- A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati **alapoktatás elvégzését követően** tehet ágazati alapvizsgát.
- Az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges **szakmai alaptudást és kompetenciákat azonos követelmények mentén, de „helyi” eljárás keretében** méri.
- Az ágazati alapvizsgát a tanuló abban a **szakképző intézményben teheti le**, amellyel tanulói jogviszonyban áll vagy speciális esetben **független vizsgabizottság** előtt.
- A független vizsgabizottság előtt letehető ágazati alapvizsgát a **szakképzési államigazgatási szerv** (fővárosi és megyei kormányhivatal) szervezi.

Az ágazati alapvizsga 2.

- Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a ***tanulmányok alatti vizsga szabályait*** az Szkr. szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.
- A szakképző intézmény ***szakmai programja határozza meg*** a tanulmányok alatti vizsga részletes szabályait.
- A tanulmányok alatti vizsga ***vizsgaidőszakát*** legkésőbb a tanulmányok alatti ***vizsgát három hónappal megelőzően kell kijelölni.***
- A ***vizsga tervezett idejét*** az intézménynek a szakképzés információs rendszerében **kell közzétennie.**
- **Sikertelen ágazati alapvizsga** esetén a tanuló ***magasabb évfolyamba nem léphet (+„SZMSZ”-t nem köthet), meg kell ismételnie az ágazati alapoktatást.***

Az ágazati alapvizsga időbeli keretei

- **A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.**
- A KKK-k szerint általában írásbeli és gyakorlati vizsgarészek, szóbeli jellemzően nincs, az egyes vizsgatevékenységek konkrét időtartamait a KKK-k tartalmazzák.
- Írásbeli jellemzően 60 perces vagy nincs, gyakorlati jellemzően 3-5 óra intervallumban.
- Létszámtól és feltételrendszer-től függően 1-2 nap alatt lebonyolítható.
- Speciális tanulmányok alatti vizsga, így előfordulhat, hogy adott napon más (tantárgyi) vizsgákkal együtt kerül megszervezésre (max. 3 lehet egy napon, szünetekkel).

Az ágazati alapvizsga követelményei, feladatai

- A vizsga adott ágazatba tartozó **valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát** a képzési és kimeneti követelmények (KKK) határozzák meg.
- Az **írásbeli vizsga** lehet teszt jellegű, tartalmazhat feleletválasztós, feleletalkotós, számításos, rajzkészítési, rajz azonosítás, esettanulmány elemzés stb. feladatokat.
- A **gyakorlati vizsga** gyakorlati alapkompenciákat mérő [az ágazatra jellemző műveletek, munkafeladatok önálló végzése, előállítás, (össze)szerelés, mérés, adatkezelés, elemzés, kódolás stb.] feladatok
- A **vizsgafeladatokat a szervező iskola állítja össze.**
- A **szakmai munkaközösség véleményét** - szakterületét érintően - a tanulmányok alatti vizsga részeinek és feladatainak meghatározásához **be kell szerezni.**

A vizsgabizottság

- Az ágazati alapvizsgát **legalább háromtagú vizsgabizottság** előtt kell tenni.
- Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba **legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.**
- A vizsgabizottságot az **igazgató bízza meg** (független bizottság esetén kormányhivatal).
- A vizsgabizottság **elnökét** a szakképző intézmény feladatellátási helye szerint **területileg illetékes gazdasági kamara delegálja.**
- Csak az **elnök részesül külön díjazásban.**

Az ágazati alapvizsga vizsgabizottsága tagjaival szembeni követelmények

- A bizottságban lehetőleg két olyan oktató legyen, aki **jogosult az adott tantárgy tanítására (elnök is lehet).**
- A kérdező (a vizsgázó munkáját közvetlenül felügyelő) oktató csak az lehet, aki a **vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.**
- A független vizsgabizottságnak **nem lehet tagja** az az oktató, akinek a **vizsgázó hozzátartozója**, továbbá aki **abban a szakképző intézményben tanít**, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Az ágazati alapvizsga vizsgálóbizottságának feladatai 1.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgálóbizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

- megállapítja a jelenlévők személyazonosságát,
- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, (szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását),
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgálóbizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

Az ágazati alapvizsga vizsgaelnökének feladatai 2.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.

- ismerteti az írásbeli (interaktív) vizsga(rész) szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételleket,
- vezeti a (szóbeli vagy szóbeli kommunikációt magában foglaló gyakorlati projekt) vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit,

Az igazgató feladatai 1.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő.

- felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

Az igazgató feladatai 2.

- dönt a BTM, SNI tanulók esetén alkalmazható „kedvezményekről”, segédeszközökről (az igazgató az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el),
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

Az ágazati alapvizsga lebonyolításának szabályai

- **„Speciális” tanulmányok alatti vizsga:** írásbeli, gyakorlati (és szóbeli) vizsgarészekre vonatkozó általános **keretszabályok jogszabályban (Szkr.)**
- Ehhez kapcsolódóan a **vizsgaszervező intézmény (szakképző intézmény) saját (vagy kiegészítő) szabályokat** alakíthat ki a szakmai programjában, figyelemmel a KKK-ban meghatározott vizsgarészek, vizsgatevékenységek feladataira, azok végrehajtása jellegére, személyi és tárgyi feltételeire (adaptálás).

Sajátos vizsgakörülmények (SNI, BTM)

- **A szakképző intézmény a *szakértői bizottság véleménye alapján* támogatást nyújthat a tanulónak ahhoz, hogy tanulmányi kötelezettségeit teljesíteni tudja.**
- az írásbeli feladatok esetén hosszabb idő biztosítása legfeljebb harminc perccel,
- segédeszköz használatának vagy segédszemély igénybevételének lehetővé tétele (pl. azonos módon, mint az oktatás során történt),
- írásbeli vizsga helyett szóbeli, szóbeli helyett írásbeli vizsgatevékenység (ha lehetséges),
- szóbeli (vagy kommunikációs feladatrész) esetén a gondolkodási idő növelése legfeljebb tíz perccel,

Speciális vizsgahelyzetek: felfüggesztés, eltiltás

- Konkrét idevágó, erre vonatkozó **jogszabályi rendelkezés nincs.**
- Ha a szervező iskola **szakmai programja tartalmaz** erre vonatkozó rendelkezéseket, akkor annak megfelelően kell eljárni.
- Ha a felmerült speciális vizsgahelyzetre **nincs előre rögzített, alkalmazandó, alkalmazható szabály**, akkor a megtett intézkedések a vizsga **nyugodt légkörű, jogszerű megtartására, folytatására** kell, hogy irányuljanak.

Az ágazati alapvizsga javítása, értékelése, eredménye, értéke

- **Értékelés** csak **százalékos** formában.
- A vizsga **követelményeit** és az **értékelés alapszabályait, pontokat, súlyarányokat a KKK** határozza meg.
- A részletes értékelési szabályokat **a szakképző intézmény szakmai programjában** kell meghatározni.

Az ágazati alapvizsga sikeres teljesítése:

- Az eredmény **beszámít** a szakmai vizsgába.
- **Feltétele** a magasabb évfolyamra lépésnek, **szakképzési munkaszerződés** megkötésének.
- A képzési és kimeneti követelményekben meghatározott **munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol(hat).**

Az ágazati alapvizsga dokumentációs kötelezettségei 1.

- A tanulmányok alatti vizsgáról tanulónként, illetve képzésben részt vevő személyenként és vizsgánként ***jegyzőkönyvet kell kiállítani.***
- A ***vizsgaeredményt*** az elektronikus tanulmányi rendszerben, a tanuló törzslapján kell ***rögzíteni.***
- Az ágazati alapvizsga **teljesítéséről** a szakképző intézménynek **igazolást** kell kiállítania („SZMSZ” kötéséhez).
- Az ágazati alapvizsga teljesítését az (iskolai) „haladási” ***bizonyítványba kell bejegyezni.***

Az ágazati alapvizsga dokumentációs kötelezettségei 2.

A jegyzőkönyv kötelezően tartalmazza:

- a szakképző intézmény adatait, tanuló adatait,
- az ágazati alapvizsga ágazatát, vizsgarészek időpontjait, eredményeit,
- a végleges vizsgaeredményt százalékban,
- a kiállításának helyét és idejét, valamint
- a vizsgabizottság elnökének, tagjainak, valamint a jegyzőnek a nevét és aláírását
- (+ egyéb sajátos, speciális körülmények, események feltüntetése, alkalmazott megoldások).

Az ágazati alapvizsga pótlása, javítása (javító-, pótlóvizsga)

- A **szabályosan** megtartott tanulmányok alatti **vizsga nem ismételhető**. (Nem lehet korábbi eredményt javító vizsgát tenni.)
- Sikertelen vagy eredménytelen ágazati alapvizsga esetén az ágazati alapvizsgához kapcsolódó **javító- és pótlóvizsga letételére** az ágazati alapvizsgát követő **hatvan napon belül** kell a vizsgát szervező szakképző intézménynek **lehetőséget biztosítania**.

Az ágazati alapvizsga ellenőrzése

- **Hatósági ellenőrzés** lehetőségét biztosítja jogszabály.
- A hatósági ellenőrzést **a szakképzési államigazgatási szerv** (fővárosi és megyei kormányhivatal) hivatalból vagy a szakképzésért felelős miniszter kezdeményezésére **végzi**.
- A hatósági ellenőrzés keretében **ellenőrizni kell különösen a tanulmányok alatti vizsga megszervezésére, lebonyolítására vonatkozó rendelkezések** megtartását.

Az ágazati alapvizsgával kapcsolatos díjazás

Csak a **vizsgabizottság elnökét** illeti meg díjazás, amelyet a **vizsgaszervező iskola fizet**.

A díjazás összege a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott **szakirányú oktatás önköltsége 1 havi összegének** (2022-ben 100.000,-Ft)

- a) **67 százaléka**, ha a vizsgázók száma 25 fő alatti (**67.000,-Ft**),
- b) **100 százaléka**, ha a vizsgázók száma 25-35 fő között van (**100.000,-Ft**),
- c) **133 százaléka**, ha a vizsgázók száma 35 fő fölött van (**133.000,-Ft**).

A vizsgabizottság elnöke a **megjelölt díjazáson felül további költségtérítésre nem jogosult**.

A „vizsgaelnöki jelentés”

- Az ágazati alapvizsga esetén **jogszabályban előírt jelentéstételi kötelezettség nincs.**
- A vizsgaelnököt delegáló **gazdasági kamara meghatározhatja tájékoztató, beszámoló kérését** az elvégzett feladatról.

Köszönöm megtisztelő

figyelmüket!